

EVALUERING AF PROJEKTET

Gallo Kultur

Et eksternt projekt
under Aarhus Kommunes
Kultur- og Sundhedsplan

Kasper Vinther Hansen

Lene Bak

Oktober 2023

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Projektets indhold og rammer.....	5
3. Værdi for borgeren	6
3.2 Trivsel.....	6
Et socialt frirum	6
Kunst, kultur og fællesskaber bliver mere tilgængelige	7
3.1 Sundhed.....	8
Oplevelser og mentalt helbred.....	8
4. Aktører, organisation og samarbejde.....	8
Aktører og rollefordeling i projektet.....	8
Samarbejdet med Aarhus Kommune.....	9
5. Evaluering og fremtid	10

1. Indledning

Projektet Gallo Kultur har fået puljemidler fra Aarhus Kommunes Kultur- og Sundhedsplan. Projektet gennemføres i perioden fra september 2022 til marts 2023 af Gallo Huset.

Kultur- og Sundhedsplanen arbejder med at integrere kunst og kultur i initiativer, der fremmer sundhed og trivsel for borgere i Aarhus Kommune. Aarhus Kommunes hhv. sundhedspolitik og kulturpolitik danner ramme for planen, som forgrener sig på tværs af alle velfærdsområderne¹.

Kultur- og Sundhedsplanen har til formål at skabe trivsel og sundhed gennem kunst og kultur. Derudover er det målet med planen at tappe ind i Aarhuskompasset, hvor der er et fokusskift fra "mindre system til mere menneske".

Planen er operationaliseret i hhv. Puljeprojekter (eksterne parter og projekter kan søge puljemidler) og Signaturprojekter (tre magistrater gennemfører et eller flere projekter i regi af planen). Herudover er der diverse øvrige aktiviteter, som foregår i og uden for systemerne, men som også har fokus på kultur og sundhed.

Puljens formål er at:

- Engagere nogle af de borgere, som har mest behov for et løft af deres sundhed og trivsel.
- Udvikle og afprøve målrettede kultur- og sundhedsinitiativer til borgerne.
- Fremme partnerskaber på tværs af fagligheder og discipliner mellem Kultur & Sundhed.
- Understøtte et grundlag for bæredygtige forretningsmodeller på den varige velfærd².

Denne evaluering har til formål at undersøge, hvorvidt projektet fremmer sundhed og giver værdi for de pågældende borgere og deres omgivelser. Det gør vi ved at undersøge og evaluere, i hvilket omfang projektet:

- Medvirker til at skabe værdi og effekt for de deltagende, deres nære omgivelser og de professionelle omkring dem;
- Skaber nye partnerskabs-/samarbejdsmodeller for de involverede professionelle og på tværs af traditionelle skel og sektorer;

¹ Magistraten for Kultur og Borgerservice (MKB) og magistraten for Sundhed og Omsorg (MSO) er overordnet ansvarlige for programmet med MKB som udførende part. De øvrige involverede er, Magistraten for Sociale Forhold og Beskæftigelse (MSB) og Magistraten for Børn og Unge (MBU).

² [Kultur og sundhedspulje Aarhus](#)

- Er med til at afprøve kulturens virke i velfærden.

Vi skal evaluere 10 ud af de cirka 40 puljeprojekter. Disse 10 evalueringer er en del af en større og overordnet evaluering af Kultur- og Sundhedsplanen, som skal kortlægge og danne vidensgrundlag for læring på det tværfaglige område kultur og sundhed. Derudover skal evalueringen synliggøre mulighedsrum og anbefalinger for, hvordan man gennem kulturaktiviteter skaber oplevelser og fællesskaber for mennesker i sårbare livssituationer og de involverede omkring dem.

Dataindsamlingen til denne projektevaluering er baseret på både kvalitative og kvantitative data og indsamles gennem:

- Desk-research
- Den oprindelige projektansøgning
- Projektets selvevaluering³
- Interviews med projektejerne.

Rapporten vil indeholde tre hovedkapitler. I første del belyser vi projektets indhold og rammer (aktivitet, økonomi, organisering mv.). Med det afsæt belyser vi i anden del af evalueringen, hvilken værdi projektet har skabt for de involverede borgere i Aarhus Kommune, og i tredje del ser vi nærmere på organisering, samarbejde og netværk. Dernæst sammenfatter og diskuterer vi projektets resultater og generelle output, samt perspektiver i projektet og anbefalinger til videre aktiviteter.

³ Selvevaluering er gennemført af projektejerne på basis af et spørgeskema, udviklet af evaluator. Skemaet omfatter cirka 20 spørgsmål, og besvarelserne indsamles via Surveyxact.

2. Projektets indhold og rammer

Projektet har til formål at skabe trivsel og livskvalitet for psykisk sårbare borgere i alderen 18-40 år ved at tilbyde dem at deltage i gruppeudflugter til kulturarrangementer. Projektet gennemføres af Gallo Huset. Fra Gallo Huset har Astrid Bro og Anna Birch Ransby stået for at koordinere indsatsen.

Gallo Huset er en socialøkonomisk virksomhed med 25 medarbejdere. Organisationens formål er at fremme åbenhed og viden om psykisk sygdom og sundhed og i sidste ende at reducere ensomhed, øge livskvalitet og fremme ressourcerne hos psykisk udsatte borgere. Gallo Huset organiserer foredrag og debatarrangementer om psykisk sygdom og sundhed, og driver desuden en kaffebar, hvor man ligeledes kan finde information om emnet. Derudover har Gallo Huset en række andre initiativer såsom workshops, kaffevognen og Gallo Kultur. Alle Gallo Husets medarbejdere enten har eller har haft sindslidelser selv.

Kulturaktørerne i projektet indbefatter bl.a. Nordisk film biograf, Art by me, Olivia Braüner Larsen, Musikhuset, UngK, ARoS, Øst for Paradis, Kira Poulsen Frosch, Teatret Svalegangen, De Splitter Gale, Sciencemuseerne, Tikko og Escapist.

Projektet er en forsættelse af Gallo Kultur-forløbet fra 2021-2022, som modtog puljemidler fra Socialstyrelsen. Det oprindelige projekt oplevede stor tilslutning og interesse, hvorfor Gallo Huset valgte at søge midler til at fortsætte projektet. Denne gang med et skærpet fokus på kunst og kultur.

Projektstøtten er gået til at arrangere kulturarrangementer for psykisk sårbare mennesker i alderen 18 – 40 år. Gallo Kultur arrangerer hver måned ca. 2 arrangementer. Per marts 2023 er der afholdt 13 arrangementer. Hvert arrangement har som regel mellem 4 og 12 deltagere afhængigt af aktivitet. Projektledelsen estimerer, at mellem 50-60 forskellige borgere har deltaget i kulturarrangementerne. Til alle arrangementer deltager en eller flere kulturguides, hvis formål er at skabe trygge rammer for deltagerne, for hvem kulturelle arrangementer kan være både uvante og svære. Efter de fleste arrangementer mødes dem, der vil, på en café eller bar. Det er skiftende medarbejdere og frivillige fra Gallo Huset, som er kulturguides. Tilmelding til aktiviteterne foregår via mail, og de kommende kulturarrangementer bliver på månedsbasis annonceret på Gallo Husets Facebook-side, med informationspjecer, og per mail til Gallo Husets samarbejdspartnere. Derudover opsøger projektmedarbejderen også lokale målgrupper ude af huset. Kulturarrangementerne er lokale, og vælges løbende efter de frivillige kulturguides interesser og kompetencer. Kulturarrangementerne spænder derfor også relativt bredt, og har indbefattet både teaterstykker, koncerter, diverse kreative workshopper og museumsbesøg.

Formålet med Gallo Kultur er at styrke trivslen og livskvaliteten hos en gruppe af psykisk sårbare mennesker, samt at gøre kontakt til samfundet nemmere for dem. Konkret ønsker projektet at give psykisk sårbare mennesker mulighed for at have en kulturoplevelse sammen med ligesindede, og herved skabe et socialt netværk, som bryder social isolation og giver positive oplevelser. Ved at tilbyde guidede kulturoplevelser, hvor der tages særligt hensyn til psykisk sårbare mennesker, så håber projektet desuden at gøre kulturoplevelser mere tilgængelige og klæde deltagerne på til også at deltage i kulturlivet på egen hånd.

Projektet har modtaget 40.000 kr. Midlerne er brugt på aflønning af en projektmedarbejder til koordination og ledelse af projektet, samt billetkøb til kulturarrangementerne. Projektet er desuden blevet bevilliget 70.000 kr. i yderligere finansiering fra Kultur- og Sundhedspuljen (fase 2) til at videreføre projektet. Det videre projekt ligger dog udenfor denne evaluerings omfang, og vi vil udelukkende beskæftige os med det oprindelige projekt.

3. Værdi for borgeren

Afsnittet inddeles i den sundhedsmæssige værdiskabelse, og værdiskabelse ift. borgernes trivsel, fordi disse temaer har været fremtrædende i interviewet med projektledelsen, og fordi de afspejler KoSA-planens overordnede målsætninger. Opdelingen er praktisk, men der må tages højde for, at trivsel og sundhed i høj grad er gensidigt påvirkende, og i realiteten ikke kan adskilles fuldkomment. Analysen baserer sig på et interview med projektledelsen, som blev foretaget ultimo august 2023. Derudover inddrages den skriftlige selvevaluering.

3.2 Trivsel

Et socialt frirum

Ifølge projektledelsen har projektet skabt trivsel og livskvalitet for de deltagende psykisk sårbare borgere ved at skabe et trygt og inkluderende rum. Projektledelsen beskriver, at man som psykisk sårbar person ofte kan føle sig anderledes og afkoblet fra samfundet, og at det samtidig kan være svært at opsøge og deltage i samfundets øvrige fællesskaber. Projektet forsøger derfor at imødegå denne problematik ved at skabe så gode betingelser som muligt for psykisk sårbare borgere til deres kulturarrangementer. Her spiller det en stor rolle, at kulturguiderne selv er eller har været psykisk sårbare. Det gør for det første, at de kan planlægge arrangementernes praktiske rammer, så de psykisk sårbare borgere kan få en tryggere oplevelse. F.eks. mødes grupperne i god tid og tager ofte en bagindgang for at undgå større menneskemængder. Derudover giver det deltagerne en følelse af, at kulturguiderne rent faktisk forstår deres situation, hvilket også kan være betryggende. Nogle deltagere skriver til kulturguiderne før arrangementerne, for at fortælle om deres behov, så der kan blive taget særligt hensyn. Alle disse forhold gør ifølge projektledelsen, at

deltagerne oplever kulturgrupperne, som et frirum fra en ellers besværlig hverdag, da de her mødes af forståelse og rummelighed. Det giver ifølge projektledelsen trivsel og livskvalitet. Det giver desuden en oplevelse af normalitet at deltage i samfundet gennem kulturoplevelser, hvilket ifølge projektledelsen ofte kan være tiltrængt for målgruppen.

Projektledelsen ønsker desuden, at deltagerne oplever, at arrangementerne er forpligtende. De tilmeldte bliver ringet op, hvis de ikke møder op eller har meldt sent afbud. Målgruppen kan, som nævnt, have svært ved "at komme ud ad døren", og derfor kan det være gavnligt at vise, at man rent faktisk bliver manglet, hvis man ikke møder op. Det hjælper også til at skabe en følelse af, at man hører til og ikke kan undværes.

Arrangementerne er i øvrigt også arnested for sociale fællesskaber, hvilket i høj grad er et mål i sig selv, da mange af deltagerne døjer med ensomhed og isolation. Projektet forsøger at fremme mulighederne for, at kulturarrangementerne også kan være sociale ved at mødes efter nogle af kulturarrangementerne til en øl eller en kaffe. Projektledelsen oplever, at det grundlæggende virker efter hensigten, og at deltagerne finder sammen både under de enkelte arrangementer, og at der også i nogle tilfælde opstår grupper, som lever videre efter arrangementerne. Det er dog ikke altid tilfældet, særligt ikke efter lange eller intense kulturoplevelser. Projektledelsen har den opfattelse, at deltagerne efter at have haft en oplevelse sammen har en fællesskabsfølelse, og at aktiviteterne ofte giver en oplevelse af samhørighed og socialt samvær for mennesker, som ellers er ensomme og isolerede.

Kunst, kultur og fællesskaber bliver mere tilgængelige

Som tidligere beskrevet, har hvert enkelt arrangement bidraget til at gøre kultur og fællesskab mere tilgængeligt for mennesker, der på grund af psykisk sårbarhed og sygdom ellers ville have haft svært ved at deltage aktivt i samfundsmæssige aktiviteter. Projektledelsen vil gerne understrege, at denne forbedrede tilgængelighed ikke blot begrænser sig til de individuelle arrangementer. Arrangementerne har tilsyneladende motiveret mange projektdeltagere til øget deltagelse i samfundet og kulturlivet også efter kulturarrangementerne.

Det er vigtigt at påpege, at projektledelsen ikke med sikkerhed kan fastslå, hvad deltagerne foretager sig efter at have deltaget i projektet. Ikke desto mindre er det projektledelsens oplevelse, at mange af deltagerne bliver mere motiverede til at deltage aktivt i kulturlivet. Nogle deltagere har givet udtryk for, at de ikke har følt sig indviet i, hvordan man bruger kulturen korrekt, og projektet søger netop at nedbryde denne barriere. Efter arrangementerne ses det da også, at nogle deltagere f.eks. har erhvervet sig årskort til kulturinstitutioner, mens andre er begyndt at udfolde sig kreativt, både individuelt og i kreative

fællesskaber. Desuden har projektledelsen observeret, at tilbagevendende deltagere gradvist bliver mere veltilpasse i kulturelle situationer og mere engagerede i aktiviteterne.

En anden vigtig dimension er desuden, at deltagerne introduceres til Gallo Husets øvrige tilbud, som også er målrettet denne målgruppe. Dette skaber bevidsthed om de mange muligheder, der findes inden for Gallo Huset, og åbner op for flere måder at deltage i samfundsmæssige aktiviteter på, samtidig med at hensynet til psykisk sårbarhed tages i betragtning. Projektledelsen har en forhåbning om, at nogle af deltagerne med tiden vil melde sig som kulturguides selv, men dette er endnu ikke sket.

3.1 Sundhed

Oplevelser og mentalt helbred

Projektledelsen understreger vigtigheden af, at borgerne i målgruppen får mulighed for berigende oplevelser. Mange af disse borgere kæmper med angst, depression og andre udfordringer, der kan føre til social isolation. Dette kan ofte blive en nedadgående spiral, hvor isolation forværres, hvilket igen påvirker den mentale sundhed negativt. At tilbyde berigende oplevelser kan være et vigtigt skridt i retning af at bryde denne onde cirkel og styrke deltageres mentale sundhed.

Projektledelsen mener, at der er en sammenhæng mellem mental sundhed og oplevelser. Ved at gøre oplevelser mere tilgængelige for den psykisk sårbare målgruppe, så kan man potentielt afbøde isolationens negative indvirkning på den mentale sundhed. Nogle deltagere har også udtrykt glæde over at have berigende oplevelser, som de har kunne fortælle videre om i andre situationer.

Projektledelsen er dog opmærksom på, at de ikke med sikkerhed kan fastslå, at projektdeltagelse direkte forbedrer mental sundhed. Ikke desto mindre observerer de, at deltagerne nyder arrangementerne, og de har modtaget deltagerfeedback, der indikerer, at deltagerne får værdi af at deltage.

Overordnet vurderer vi, at projektet har bidraget til KoSA-planens målsætning om at styrke borgernes trivsel og sundhed gennem kulturtilbud. Projektet har øget trivslen for de deltagende borgere ved at skabe et inkluderende fællesskab, hvor deltagerne har fået et frirum fra deres psykiske sårbarhed. Derudover hjælper projektet med at få deltagerne ud af isolation, hvilket kan styrke deres mentale helbred.

4. Aktører, organisation og samarbejde

Aktører og rollefordeling i projektet

- Gallo Huset
 - Anna Birch Ransby

- Astrid Bro

Projektet er igangsat og gennemført af Gallo Huset, som har været i dialog med en lang række af kulturinstitutioner. Fra Gallo Huset har først Astrid Bro og senere Anna Birch Ransby stået for Gallo Kultur projektet. Astrid Bro har været denne primære projektmedarbejder fra projektets start til omkring marts/april 2023, herefter har Anna Birch Ransby overtaget rollen. Projektmedarbejderne har stået for at koordinere med deltagerne, lave reklame for arrangementer og kommunikation med kulturstederne.

Gallo Kultur har besøgt følgende 13 kulturaktører per marts 2023, Nordisk film biograf, Art by me, Olivia Braüner Larsen, Musikhuset, UngK, ARoS, Øst for Paradis, Kira Poulsen Frosch, Teatret Svalegangen, De splitter gale, Sciencemuseerne, Tikko og Escapist. Projektledelsen fortæller, at dialogen med kulturaktørerne primært er af praktisk karakter, og at den ofte har handlet om at få fordelagtige indkøbspriser på billetter. I enkelte tilfælde er projektet dog gået i dialog med kulturinstitutioner om, hvordan de kan tilgodese psykisk sårbare borgere og gøre det nemmere for dem at deltage i kulturen. Projektledelsen oplever, at kulturaktørerne generelt er nysgerrige på gruppen og ofte villige til at gå langt for at skabe gode oplevelser.

Gallo Husets eksisterende netværk har været centralt for at nå målgruppen, men også ift. at rekruttere kulturguidere. Samlet set har projektet ikke i så høj grad været præget af partnerskaber og netværksbygning på tværs af kultur- og sundhedsfelterne, men projektledelsen bemærker dog, at der er blevet skabt kendskab til Gallo Husets øvrige aktiviteter blandt målgruppen, samt at kulturaktørerne bliver mere bevidste om psykisk sårbare som målgruppe.

Projektet ser økonomi som en væsentlig barriere for, at psykisk sårbare borgere kan deltage i kulturelle aktiviteter. Mange af deltagerne i arrangementerne fremhæver, at uden projektets støtte ville billetpriserne være for høje til, at de kunne deltage. Projektledelsen mener, at Aarhus Kommune kunne hjælpe psykisk sårbare borgere ved at gøre kulturaktiviteter mere økonomisk tilgængelige. De understreger dog samtidig, at økonomi kun udgør en af flere barrierer, og at en brobyggende indsats, som den gennemført i dette projekt, fortsat er nødvendig for at støtte målgruppen.

Samarbejdet med Aarhus Kommune

Ifølge projektet har KoSA-sekretariat været hjælpsomme med sparring omkring de praktiske rammer for projektet såsom tidsplan mm. Desuden har KoSA-sekretariatet sat projektet i kontakt med Musikhuset

Aarhus, der ønskede en dialog om, hvordan man kunne nedbringe barriererne til kulturen for psykisk sårbare.

Projektet har i mindre grad bidraget til KoSA-planens målsætning om at skabe nye partnerskaber mellem kultur- og sundhedsaktører i kommunen, om end der i projektet har været konstruktiv dialog mellem kulturaktørerne og projektet. Projektet har ikke opnået en bæredygtig finansieringsmodel, og vil fortsat være afhængig af fondsmidler til at videreføre indsatsen.

5. Evaluering og fremtid

I dette afsnit vil vi samle op på evalueringen, og afsøge de fremtidige muligheder for samarbejde mellem Aarhus Kommune, KoSA og aktørerne i projektet.

Samlet set vil vi konkludere følgende:

- Projektet har bidraget med værdi for psykisk sårbare borgeres sundhed og trivsel i Aarhus Kommune.
- Projektet har i mindre grad skabt partnerskaber mellem kultur og sundhedsaktører i Aarhus Kommune.

Det kan for os at se give anledning til, at Aarhus kommune og de øvrige parter udforsker hvilke fremtidige muligheder, der er for at styrke, forbedre og fortsætte samarbejdet.

Vi anbefaler således følgende.

- Vi anbefaler Gallo Huset at videreføre projektet fx med støtte fra private fonde.
- Vi anbefaler, at Gallo Huset i højere grad går i dialog med kulturaktørerne mhp. at øge tilgængeligheden til deres kulturtilbud til målgrupperne af psykisk sårbare.
- Vi anbefaler Aarhus kommune at sætte fokus på kulturtilbuddenes tilgængelighed for målgrupperne af psykisk sårbare, fx skrevet ind i aftalerne med de kommunalt støttede kulturinstitutioner.

6. Metode

Evalueringen er gennemført over fire faser: desk-research, dataindsamling, analyse og afrapportering.

Første fase er desk-research, hvor vi har indsamlet eksisterende viden om projektets parter for at danne os et billede af deres kompetencer og erfaring, projektets interne rollefordeling og de eksisterende behandlingstilbud på området. I den forbindelse har vi primært gjort brug af følgende.

- Projektansøgning.
- Projekthjemmeside.
- Forskning på området.

Derefter har vi indsamlet data fra projektets primære parter gennem interviews, selvevaluering, og projektpuljeansøgning. Interviewet er sket efter standardiseret interviewguide, som bruges i alle puljeprojektevalueringerne. I interviewet spørger vi ind til projektets indhold og rammer, effekter og organisering, men vi efterlader rum til at interviewet kan bevæge sig i uforudsete retninger. Indsamlingen munder primært ud i kvalitative data fra selvevalueringer og interviews med de enkelte puljeprojekter. Der indsamles derudover også kvantitative data ifm. selvevalueringen og projektansøgningen.

Slutteligt har vi gennemført analysen og afreporteret vores data. Analysen opdeles efter projektets indhold og rammer, værdiskabelsen for borgerne og samarbejder i forbindelse med projektet. Analysens primære mål er at tydeliggøre, hvorvidt projektet har bidraget til KoSA-planen og Aarhus Kommunes målsætninger. Derudover vurderer vi, om projektet har opfyldt sine egne målsætninger, og hvilke direkte og indirekte effekter, projektet har medført.